

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 16 – 17 listopada 2016 r. na kierunku **BIOLOGIA** prowadzonym w ramach obszaru nauk przyrodniczych, dziedziny nauk biologicznych, dyscypliny biologia na poziomie pierwszego i drugiego stopnia, realizowanych w formie studiów stacjonarnych o profilu ogólnoakademickim na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Michał Kozakiewicz, członek PKA

członkowie:

- 1. prof. dr hab. Anita Franczak - ekspert merytoryczny, członek PKA**
- 2. prof. dr hab. Jerzy Błoszyk - ekspert merytoryczny, członek PKA**
- 3. mgr Piotr Pokorny - ekspert do spraw wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia**
- 4. Mateusz Prucnal - ekspert do spraw studenckich**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku „Biologia” prowadzonym na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na wskazanym wyżej kierunku; zalecenie dotyczące poprawy jakości prac magisterskich wskazane w raporcie z ostatniej wizytacji (wrzesień 2010 r.) zostało przez Jednostkę zrealizowane.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego (dalej ZO) został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych. Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy ZO. Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY
PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częścio- wo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia			X*		
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe ¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X*			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X*			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X*			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X*			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów			X*		

* - ocena dotyczy studiów I i II stopnia

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

W obszernej odpowiedzi na raport Zespołu Oceniającego zawartej w piśmie z dnia 8 lutego 2017 r. oraz w dodatkowo nadesłanych materiałach (pismo z dnia 1 marca 2017 r. wraz z załącznikami) Uczelnia ustosunkowała się do uwag i zaleceń PKA i przedstawiła działania będące realizacją wszystkich zaleceń zawartych w raporcie z wizytacji. I tak:

1. na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 28.02. 2017 podjęto uchwałę wprowadzającą zmiany w programie i planie studiów stacjonarnych I i II stopnia na kierunku „biologia” dotyczącą zwiększenia w planie studiów liczby godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego do wymiaru obowiązującego dla studiów stacjonarnych i umożliwiającego osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Uzupełniono także bazę sylabusów. W załączniku do Uchwały przedstawiono zmodyfikowany program i plan studiów, który będzie obowiązywał od roku akademickiego 2017/2018;
2. na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 28.02. 2017 podjęto uchwały dotyczące modyfikacji kierunkowych efektów kształcenia na studiach I i II stopnia tak, by ich osiągnięcie było możliwe do weryfikacji oraz, by wszystkie one na II stopniu studiów były wspólne dla kierunku, co spowoduje ich dostosowanie do wymogów prawnych. W załącznikach do uchwał przedstawiono zmodyfikowane efekty kształcenia, które zgodnie z Uchwałą Senatu UPWr będą obowiązywały od roku akademickiego 2017/2018;
3. przedstawiono Uchwałę Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 24 lutego 2017 r. „w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych UPWr w zakresie projektowania programów kształcenia dla studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich”, do której stosują się ww. Uchwały Rady Wydziału;
4. wyjaśniono, że zgodnie z uchwałą Senatu określającą liczebność grup studenckich dziekan w uzasadnionych przypadkach, np. ze względu na bezpieczeństwo studentów czy liczbę stanowisk w pracowniach, ma możliwość zmniejszenia wielkości grupy. Poinformowano, że w bieżącym roku akademickim liczebność niektórych grup ćwiczeniowych na ocenianym kierunku studiów była zmniejszona do 12-14 osób;
5. wyjaśniono, że pomimo iż wyników pochodzących z ankiet studenckich obejmujących mniej niż 30% liczebności grupy nie uwzględnia się w sprawozdaniu Rektora, to w ramach Wydziału analizowane są wszystkie ankiet, a ich wyniki uwzględniane są w działaniach zmierzających do podnoszenia jakości kształcenia;
6. przedstawiono dodatkową dokumentację, która świadczy o właściwych kompetencjach nauczycieli akademickich prowadzących cztery przedmioty wymienione w Raporcie z Wizytacji;
7. podjęto decyzję o corocznym organizowaniu spotkań informacyjnych dotyczących możliwości i warunków wymiany międzynarodowej studentów, wyznaczono osobę odpowiedzialną za organizację tych spotkań;
8. do Regulaminu Wydziałowej Komisji ds. Dydaktyki wprowadzono punkt dotyczący monitorowania procesu kształcenia tak, by działania te miały charakter obligatoryjny.

W opinii Prezydium PKA przedstawione powyżej działania naprawcze podjęte przez Wydział pozwalają na zmianę oceny stopnia spełniania kryterium 1: „Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia” w odniesieniu do studiów I i II stopnia oraz kryterium 6: „W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie

jakości na ocenianym kierunku studiów” w odniesieniu do studiów I i II stopnia ze „znacząco” do „w pełni”.

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X*			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X*			

* ocena dotyczy I i II stopnia

Oceny końcowe pozostałych kryteriów pozostają bez zmian

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się

efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena: ZNACZĄCO

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi

Koncepcja kształcenia na kierunku „biologia” prowadzonym na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt jest zgodna z misją i strategią rozwoju UP we Wrocławiu przyjętą do roku 2020. Na podstawie Uchwały nr 156/2012 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 26 października 2012 roku powołano Komisję ds. Aktualizacji „Strategii rozwoju Uczelni do 2020 roku”. Za kluczowe w misji Uniwersytetu uznaje się w szczególności: (i) dbałość o jakość kształcenia oraz jakość i zakres badań naukowych, (ii) racjonalizację programu inwestycyjnego, (iii) zarządzanie Uczelnią i jej organizacją, (iv) współpracę z otoczeniem, (v) kreowanie wizerunku i wzmacnianie pozycji Uczelni. Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu od ponad pół wieku wypełnia misję kształcenia studentów i prowadzenia badań naukowych oraz podejmuje wszechstronne działania na rzecz wykorzystania, przekształcania i ochrony zasobów przyrody i środowiska naturalnego oraz zapewnienia wysokiej jakości życia człowieka.

Program rozwoju Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt obejmuje następujące obszary: kształcenie studentów, prowadzenie badań naukowych oraz współpracę z podmiotami gospodarczymi regionu dolnośląskiego i opolskiego. W ramach programu inwestycyjnego na lata 2016-2020 Uczelnia planuje budowę obiektu naukowo-dydaktycznego dla Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt oraz budowę Centrum Informacji, Innowacji i Transferu Technologii wraz z Centrum Kultury Studenckiej oraz biblioteką przyrodniczo-rolniczą, co przyczyni się do wzmocnienia zaplecza dydaktycznego Jednostki.

Cele działalności Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt są zgodne z misją Wydziału i wpisują się w strategię rozwoju regionu dolnośląskiego i opolskiego. W strategii Jednostki uwzględniono kształcenie wysoko kwalifikowanych kadr, propagowanie wiedzy, postępu technologicznego i przyrodniczego oraz prowadzenie badań naukowych w obszarze hodowli i biologii zwierząt, bezpieczeństwa żywności, bioinformatyki oraz biologii człowieka. Na ocenionym kierunku koncepcja kształcenia realizowana jest na studiach I stopnia (bez specjalności) oraz w ramach trzech specjalności („biologia środowiskowa”, „biologia człowieka”, „techniki laboratoryjne w biologii”) na studiach II stopnia.

Intencją opracowanego programu kształcenia na kierunku biologia jest zagwarantowanie studentom dostępu do nowoczesnej wiedzy z zakresu nauk przyrodniczych. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku wpisuje się zatem w założenia misji Uczelni i działania „na rzecz wykorzystania, przekształcania, ochrony zasobów przyrody i środowiska naturalnego oraz zapewnienia wysokiej jakości życia człowieka”, a charakter aplikacyjny (biologia stosowana) jest jej cechą wyróżniającą. Kadra dydaktyczna, zgodnie ze strategią UPWr, dąży do osiągnięcia wysokiej jakości kształcenia poprzez aktywny udział w projektach międzynarodowych, a także współpracę z podmiotami gospodarczymi. Właściwą jakość kształcenia zapewnia wyposażenie Wydziału w nowoczesne zaplecze dydaktyczne i bogate zbiory dydaktyczne.

Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinie nauk biologicznych i dyscyplinie biologia, do których przyporządkowano oceniany kierunek studiów. W celu kształtowania i modyfikowania programu studiów Jednostka wykorzystuje osiągnięcia naukowe i wyniki badań naukowych prowadzonych przez pracowników oraz uwzględnia potrzeby pracodawców. Informacje o potrzebach rynku pracy pozyskiwane są w ramach działań Wydziałowej Rady Biznesu. Przykładem podjętych w tym zakresie działań są zmiany, jakie zostały dokonane w programach specjalności na II stopniu studiów – wprowadzono zmodyfikowane programy dwóch specjalności "biologia środowiskowa" oraz "techniki laboratoryjne w biologii". W ramach powyższych działań doskonalących wprowadzono nowe przedmioty (np. *Nowe trendy w systematyce i filogenezie zwierząt, Ekotoksykologia, Nowe trendy w systematyce i filogenezie roślin, Nowe trendy w biologii konserwatorskiej* i in.) oraz zwiększono liczbę godzin zajęć praktycznych. Położono także szczególny nacisk na właściwe przygotowanie praktyk zawodowych realizowanych przez studentów pierwszego stopnia studiów.

Oceniany kierunek został właściwie osadzony w obszarze nauk przyrodniczych, dziedzinie nauki biologiczne i dyscyplinie biologia, a efekty kształcenia zostały w 100% przyporządkowane do powyższego obszaru. Obecnie studia I i II stopnia na kierunku biologia prowadzone są w formie stacjonarnej. Dorobek naukowy kadry naukowo-dydaktycznej obejmuje głównie prace w przestrzeni nauk przyrodniczych, zgodne z założonym przyporządkowaniem do dziedziny i dyscypliny. Proces dydaktyczny realizują również osoby, których dorobek obejmuje nauki rolnicze i dyscyplinę zootechnika.

Na podstawie Uchwały nr 66/2012 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 24 maja 2012 roku określono efekty kształcenia dla studiów I stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku „biologia”, a na podstawie Uchwały nr 67/2012 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 24 maja 2012 roku przyjęto efekty kształcenia dla studiów II stopnia o profilu ogólnoakademickim ocenianego kierunku.

Opracowane przez Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt kierunkowe efekty kształcenia dla studiów I stopnia obejmują 20 efektów w kategorii „wiedza”, 19 w kategorii „umiejętności” i 10 w kategorii „kompetencje społeczne”, odnoszących się odpowiednio do 11 efektów obszarowych w zakresie „wiedza”, 12 w zakresie „umiejętności” i 8 w zakresie „kompetencje społeczne” – łącznie 49 efektów kierunkowych odniesiono do 31 (100%) efektów obszarowych. Przyjęto, że głównym celem kształcenia na studiach I stopnia jest wyposażenie absolwenta w umiejętności praktyczne i wiedzę teoretyczną, umożliwiające analizowanie i badanie relacji kształtujących przestrzeń przyrodniczą, w tym wzajemne relacje między środowiskiem przyrodniczym i antropogenicznym. Założone na studiach I stopnia efekty kształcenia w kategorii „wiedza” mają na celu umożliwienie studentom m.in. poznania budowy i funkcjonowania organizmów na każdym poziomie ich organizacji, poznanie i zrozumienie sposobów klasyfikacji organizmów żywych, znaczenia bioróżnorodności i zmian ewolucyjnych oraz ekologii i poziomów organizacji systemów ekologicznych. W ramach efektów w kategorii „umiejętności” założono m.in. umożliwienie studentom zdobycia umiejętności prowadzenia prostych analiz ilościowych i jakościowych, planowania i wykonywania pod kierunkiem opiekuna naukowego prostych zadań badawczych, eksperymentów i obserwacji z zakresu biologii, objaśniania interakcji między poszczególnymi elementami ekosystemu oraz stosowania podstawowych technik badawczych właściwych dla dyscypliny biologii. Po osiągnięciu efektów kształcenia w kategorii „kompetencje społeczne” student ma m.in. wykazywać aktywną postawę w systematycznym aktualizowaniu wiedzy z zakresu biologii i dyscyplin pokrewnych, rozumieć potrzebę zdobywania i uzupełniania wiedzy oraz przejawiać wrażliwość na przyrodę jako zbiór wartości poznawczych, estetycznych, edukacyjnych, ekonomicznych.

Kierunkowe efekty kształcenia przyjęte dla studiów II stopnia obejmują: w kategorii "wiedza": 4 efekty kierunkowe wspólne dla kierunku oraz odpowiednio 7, 5 i 10 efektów "dodatkowych" dla specjalności: „biologia człowieka”, „biologia środowiskowa” oraz „techniki laboratoryjne w biologii”. W kategorii „wiedza” efekty wspólne odniesiono do 11 efektów obszarowych. W kategorii "umiejętności" założono 10 efektów wspólnych dla kierunku oraz odpowiednio: 4, 4 i 11 efektów dodatkowych dla poszczególnych specjalności. Efekty wspólne odniesiono do 12 efektów obszarowych w kategorii "umiejętności". W kategorii "kompetencje społeczne" na studiach II stopnia przyjęto 9 efektów kierunkowych wspólnych dla wszystkich specjalności, które odniesiono do 8 efektów obszarowych w tej kategorii. Przyjęty na studiach II stopnia opis efektów kształcenia budzi zastrzeżenia Zespołu Oceniającego PKA, gdyż nie pozwala na udokumentowanie, iż każdy absolwent kierunku osiąga te same efekty kształcenia. Z kolei studenci ocenianego kierunku w trakcie spotkania z Zespołem oceniającym stwierdzili, że efekty kształcenia sformułowane są dla nich klarownie. Forma i treść przedstawiana w kartach opisu przedmiotów nie stwarza im problemów interpretacyjnych. Sylabusy napisane są w sposób zrozumiały dla studentów, a prowadzący konsekwentnie przestrzegają zasad zaliczenia przedmiotu przedstawionych na pierwszych zajęciach.

W opinii Zespołu Oceniającego „dodatkowe” efekty kształcenia realizowane tylko w ramach określonych specjalności mają charakter efektów specjalnościowych, a nie kierunkowych i powinny zostać odniesione do stosownych, prawidłowo sformułowanych efektów kierunkowych. Także opis wielu efektów kierunkowych, zarówno na studiach

pierwszego, jak i drugiego stopnia jest, zdaniem Zespołu Oceniającego, zbyt obszerny i nadmiernie szczegółowy. Przykładem mogą tu być opisy efektów: KB_W01 „*Posiada wiedzę na poziomie ponadlicealnym z zakresu chemii nieorganicznej a szczególnie organicznej. Definiuje i objaśnia podstawowe teorie i prawa chemiczne. Zna zasady nomenklatury związków chemicznych. Wykazuje znajomość opisu reakcji chemicznych za pomocą równań. Objaśnia zasady działania podstawowych przyrządów używanych w laboratorium chemicznym*”; KB_W09 „*Zna podstawowe prawa i zagadnienia związane z genetyką klasyczną i podstawami dziedziczenia. Odróżnia mechanizmy dziedziczenia cech mono i poligenowych oraz objaśnia zasady przewidywania zróżnicowania cech u potomstwa. Zna podstawowe prawa genetyki populacji i objaśnia ich związki z teorią ewolucji*”; KB2_W02 „*Opisuje i wyjaśnia zjawiska biologiczne w kategoriach matematycznych. Rozumie znaczenie metod statystyki opisowej i matematycznej w modelowaniu, opisie i interpretacji zjawisk i procesów biologicznych, opracowaniu statystycznym danych oraz w pozyskiwaniu i przetwarzaniu informacji. Zna najważniejsze narzędzia statystyczne umożliwiające ocenę przebiegu zjawisk i procesów przyrodniczych. Przeprowadza analizę wariancji przy użyciu pakietów statystycznych. Wskazuje przydatność testów parametrycznych i nieparametrycznych*”, KB2_W06 „*Ocenia funkcjonowanie człowieka w przyrodzie i wpływ działalności gospodarczej na środowisko. Objaśnia najważniejsze zagrożenia cywilizacyjne i wskazuje działania służące ograniczeniu tych zagrożeń. Definiuje i uzasadnia genetyczno-molekularne i ewolucyjne podstawy bioróżnorodności. Rozumie, że zróżnicowanie organizmów jest efektem realizowania potencjału genetycznego w różnych warunkach środowiskowych*” i wiele innych. Takie rozbudowanie poszczególnych efektów kształcenia i ich wieloaspektowość sprawiają, że nie ma możliwości zweryfikowania ich osiągnięcia. Ponadto, w związku z powyższym, nie można stwierdzić, że efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami dla obszaru kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego kierunek ten został przyporządkowany. Opis efektów kształcenia nie pozwala zatem na stworzenie pełnego systemu ich weryfikacji i wymaga korekty. Zastrzeżenia w tym zakresie zostały zasygnalizowane Władzom Wydziału podczas wizyty ZO.

Ponadto, system opisu efektów kształcenia, zwłaszcza przyjęty na studiach II stopnia, tj. efekty kierunkowe wspólne dla wszystkich specjalności oraz efekty kierunkowe zdefiniowane wyłącznie dla poszczególnych specjalności oznacza, że absolwenci różnych specjalności ocenianego kierunku uzyskają różne kierunkowe efekty kształcenia. Zdefiniowane efekty „dodatkové” powinny więc zostać odniesione do prawidłowo sformułowanych efektów kierunkowych, wspólnych dla wszystkich specjalności. Opis efektów kształcenia na studiach drugiego stopnia nie spełnia zatem warunków określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (§ 3. 1. „*opis zakładanych efektów kształcenia uwzględnia efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwe dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia wybrane z efektów kształcenia dla obszaru lub obszarów kształcenia, do których został przyporządkowany kierunek studiów, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy*”). Zaleca się zatem dokonanie modyfikacji kierunkowych efektów kształcenia na studiach I i II stopnia tak, by ich osiągnięcie było możliwe do weryfikacji oraz, by wszystkie

one na II stopniu studiów były wspólne dla kierunku, co spowoduje ich dostosowanie do wymogów prawnych.

Na ocenianym kierunku Jednostka nie prowadzi kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Dobór treści programowych uwzględnia aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku, jednak zbyt szczegółowy stopień sformułowania kierunkowych efektów kształcenia nie pozwala na stwierdzenie, że jest on zgodny z zakładanymi efektami kształcenia. Program studiów na kierunku „biologia” został przygotowany przez zespół nauczycieli akademickich tworzących Komisję programową kierunku i stanowiących minimum kadrowe. Podczas tworzenia programu studiów korzystano z opinii interesariuszy zewnętrznych oraz opinii studentów (np. program specjalności biologia środowiskowa). Członkiem Komisji nowej kadencji jest przedstawiciel Wydziałowej Rady Biznesu. Zmiany w treściach kształcenia są analizowane i akceptowane przez Wydziałową Komisję ds. Dydaktyki i Zapewnienia Jakości Kształcenia. ZO zaleca ponowną analizę treści kształcenia w odniesieniu do efektów kształcenia, sugeruje także rozważenie możliwości włączenia do grupy przedmiotów obowiązkowych przedmiotów *Mykologia, Parazytologia oraz Biologia rozwoju organizmów* ze względu na to, że zawarte w nich treści należą do kanonu podstawowej wiedzy biologicznej.

Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów i aktywizujące formy pracy oraz wspomagają studentów w osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia. Studenci I stopnia studiów są przygotowani do prowadzenia badań - założono realizację takich efektów kształcenia, jak: KB_U05 *"Planuje i wykonuje pod kierunkiem opiekuna naukowego proste zadania badawcze i eksperymenty z zakresu biologii. Potrafi sporządzać zestawienia wyników, przetwarzać i analizować dane z wykorzystaniem technologii informatycznych"*, KB_U06 *"Prawidłowo przeprowadza obserwacje w laboratoriach biologicznych i w terenie. Interpretuje i omawia wyniki oraz formułuje adekwatne wnioski, wykorzystując terminologię naukową z zakresu biologii. Sprawnie i bezpiecznie posługuje się powierzonym sprzętem"*. Studenci II stopnia studiów biorą udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z kierunkiem biologia, w sposób umożliwiający im bezpośrednio wykonywanie prac badawczych.

W kategorii "umiejętności" Jednostka założyła osiągnięcie przez studentów II stopnia studiów efektu kształcenia wskazującego na zdobycie umiejętności uczestniczenia w prowadzeniu badań: KB2_U01 *"Planuje i wykonuje pod kierunkiem opiekuna naukowego, laboratoryjne i terenowe zadania badawcze lub ekspertyzy z zakresu biologii. Podejmuje właściwe decyzje o doborze technik badawczych i potrafi je zastosować w praktyce. Poprawnie dokumentuje przeprowadzone badania"*. Aktywizacji studentów służą zajęcia o charakterze praktycznym - w ramach tych zajęć student zdobywa 164 pkt ECTS na studiach I stopnia i 114 ECTS na studiach drugiego stopnia.

W programach studiów I i II stopnia zaplanowano również realizację seminariów, podczas których studenci przygotowują projekty badawcze, kształtując umiejętność w stawianiu hipotez i rozwiązywaniu problemów. Podczas zajęć szczególną uwagę zwraca się na kształtowanie się umiejętności badawczych, szczególnie na I stopniu, po którym studenci potrafią formułować cele badawcze oraz określać metody ich rozwiązania i wyciągać

wnioski.

Studenci II stopnia studiów przygotowując prace magisterskie są często angażowani w badania naukowe pracowników Wydziału. Należy zwrócić uwagę, aby wszystkie prace dyplomowe (zwłaszcza na studiach II stopnia) miały charakter prac eksperymentalnych. Studenci mają możliwość działania w studenckim ruchu naukowym.

W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci stwierdzili, że forma prowadzenia zajęć dydaktycznych ich aktywizuje - w programie studiów wizytowanego kierunku duży odsetek stanowią ćwiczenia i seminaria. Dzięki takiemu rozwiązaniu cały proces kształcenia kładzie nacisk na samodzielną pracę studentów. Ćwiczenia i laboratoria prowadzone są metodami praktycznymi, które dają możliwość nabycia umiejętności oraz kompetencji społecznych. Zdaniem studentów specyfika kierunku „biologia” charakteryzuje się dużym nakładem pracy własnej, ponieważ muszą oni samodzielnie prowadzić badania w laboratoriach.

Na studiach I stopnia student zdobywa wiedzę i umiejętności praktyczne w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych właściwych dla ocenianego kierunku studiów: ogółem liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach realizacji powyższych zajęć wynosi 159 spośród sumy 180. Oferta tych zajęć jest bogata i związana z obszarem nauk przyrodniczych. Założono, że zajęcia o charakterze praktycznym, w tym zajęcia laboratoryjne, warsztatowe i projektowe umożliwiają zdobycie 164 punktów ECTS, zajęcia niezwiązane z kierunkiem studiów – 11, zajęcia z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych – 5. Zgodnie z programem studiów zajęcia do wyboru przez studenta obejmują 61 punktów ECTS, z języka obcego – 5 punktów, z wychowania fizycznego – 1 punkt, a praktyki zawodowe – 5 punktów. Łącznie na studiach I stopnia student realizuje 2000 godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela i w czasie sześciu semestrów uzyskuje 180 pkt. ECTS. Podczas II stopnia studiów student ma do wyboru trzy programy specjalnościowe, tj. „biologia środowiskowa”, „techniki laboratoryjne w biologii” i „biologia człowieka”. Łącznie podczas realizacji II stopnia studiów realizowanych w ciągu 4 semestrów student uzyskuje 120 punktów ECTS w czasie 1000 h pracy w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela.

Zgodnie z założeniami Europejskiego Systemu Akumulacji i Transferu Punktów 1 punktowi ECTS odpowiada 25-30 godzin pracy przeciętnego studenta, a zgodnie z definicją studiów stacjonarnych określoną w ustawie PSW (art. 2 ust. 1 pkt 12) studia stacjonarne to „*forma studiów wyższych, w której co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów*”. Na ocenianym kierunku studiów czas trwania kształcenia w kontakcie z nauczycielem akademickim na studiach I stopnia wynosi 2000 godzin (plus 140 godzin praktyki zawodowej) i 1000 godzin na studiach II stopnia. W opinii Zespołu Oceniającego PKA, proponowana w programie studiów liczba godzin kontaktowych jest zbyt niska, by umożliwić realizację treści programowych przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS oraz zapewnić studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Zaleca się więc zwiększenie wymiaru godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela i studentów na obu poziomach kształcenia.

Liczba punktów ECTS przypisanych przedmiotom kierunkowym na I stopniu studiów (138) stanowi 76,6% ogólnej liczby punktów, a na studiach II stopnia (87) - 72,5%. Jednostka

deklaruje zatem, że odsetek punktów ECTS z przedmiotów powiązanych z badaniami naukowymi prowadzonymi na ocenianym kierunku studiów stanowi powyższej 50% ogólnej liczby punktów ECTS. W opinii Zespołu Oceniającego PKA Jednostka dokonała na każdym z poziomów kształcenia prawidłowego zakwalifikowania zajęć związanych merytorycznie z badaniami naukowymi prowadzonymi w dziedzinie nauk biologicznych, do której odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Szczegółowa analiza planu studiów stacjonarnych I i II stopnia wykazuje jednak, że w ramach wielu przedmiotów liczba punktów ECTS, którą uzyskuje student, w stosunku do liczby godzin realizowanych zajęć dydaktycznych jest przeszacowana. I tak, np. na studiach I stopnia w semestrze I: Chemia organiczna z elementami chemii nieorganicznej - 30 h ćwiczeń i 30 h wykładów ma dać łącznie 6 ECTS, Fizyka z elementami biofizyki - 30 h ćwiczeń i 15 h wykładów - 5 ECTS, Matematyka - 30 h ćwiczeń i 15 h wykładów - 5 ECTS; w semestrze II: Biochemia - 30 h ćwiczeń i 30 h wykładów - 6 ECTS, Fakultet kierunkowy - 30 h ćwiczeń i 30 h wykładów - 6 ECTS; w semestrze III: Fakultet kierunkowy - 45 h ćwiczeń i 45 h wykładów - 9 ECTS; w semestrze IV: Genetyka - 30 h ćwiczeń i 30 h wykładów - 5 ECTS; w semestrze V: Fakultet kierunkowy - 75 h ćwiczeń i 75 h wykładów - 15 ECTS; w semestrze VI: Fakultet kierunkowy - 60 h ćwiczeń i 60 h wykładów - 12 ECTS. Podobnie na studiach II stopnia, np. w semestrze II, specjalność „biologia człowieka”: Fakultet kierunkowy - 45 h ćwiczeń i 45 h wykładów - 9 ECTS, Genetyka człowieka - 15 ćwiczeń i 15 wykładów - 4 ECTS, oraz wiele innych

Powyższa uwaga również dotyczy programów oferowanych w ramach pozostałych specjalności na studiach II stopnia. Z analiz sylabusów (w wersji udostępnionej podczas wizyty ZO) wynika, że zaplanowany czas pracy samodzielnej studenta jest zbyt długi, a analiza wskaźników ilościowych wskazuje, że modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi przypisano poniżej 50% ogólnej liczby punktów ECTS zdobywanych przez studentów. Zaleca się więc dokonanie modyfikacji programów studiów na ocenianym kierunku z uwzględnieniem właściwych wskaźników ilościowych i zasad zawartych w Regulaminie Europejskiego Transferu i Akumulacji Punktów.

W planach studiów w formie obecnej można stwierdzić, że Jednostka zapewnia studentom elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30 % punktów ECTS. Na studiach I stopnia liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach realizacji przedmiotów kierunkowych do wyboru wynosi 54, co stanowi 30% łącznej liczby punktów ECTS - są to przede wszystkim przedmioty związane z kierunkiem studiów. W ramach przedmiotów do wyboru związanych z kierunkiem na studiach II stopnia student uzyskuje: specjalność „biologia środowiskowa” - 33 punkty ECTS (27, 5 %), specjalność „techniki laboratoryjne w biologii” - 33 punkty ECTS (27,5 %), specjalność „biologia człowieka” - 36 punktów ECTS (ponad 30%).

W programach kształcenia ramach specjalności realizowanych na II stopniu kształcenia do oferty przedmiotów do wyboru zaliczono również przedmioty społeczno-humanistyczne, wychowanie fizyczne i język obcy, co sprawia, iż Jednostka zapewniła studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających kształceniu na drugim stopniu studiów.

W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wypowiedzieli się pozytywnie

na temat elastyczności programów kształcenia. W ich opinii dają one możliwość tworzenia indywidualnej ścieżki kształcenia, która pozwala na realizację zainteresowań. Ponadto studenci zwrócili uwagę, że przedmioty fakultatywne wciąż się zmieniają, tym samym program dostosowywany jest do wymagań rynku pracy. Studenci cenią także możliwość kształcenia się według indywidualnej organizacji studiów lub indywidualnego programu studiów, co jest zapewnione dzięki § 15 Regulaminowi studiów Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Dobór form zajęć dydaktycznych na wizytowanym kierunku należy ogólnie ocenić pozytywnie. Zajęcia mają formę wykładów, ćwiczeń audytoryjnych, ćwiczeń laboratoryjnych, konwersatoriów, seminariów, ćwiczeń terenowych i praktyk (studia I stopnia).

Program I stopnia studiów realizowany jest w ramach 825 godzin wykładów, co stanowi 41 % wszystkich godzin dydaktycznych realizowanych w bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich). Zajęcia praktyczne realizowane są w ramach 1140 godzin, co stanowi 57 % wszystkich godzin obligatoryjnych (164 pkt. ECTS). Program II stopnia studiów, na wszystkich trzech specjalnościach obejmuje zajęcia audytoryjne - 42-46% i zajęcia praktyczne - 54-58% wszystkich godzin obligatoryjnych. Wskaźniki te są właściwe. Na ocenianym kierunku jeden przedmiot, a od roku akademickiego 2016/2017 dwa przedmioty, prowadzone są z użyciem technik kształcenia na odległość na platformie uczelnianej. Kształcenie na odległość stanowi więc znikomą część programu studiów jednak, w opinii Zespołu Oceniającego PKA, Jednostka spełnia w tym zakresie wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2007 r. w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Należy zaznaczyć, że dobór form dydaktycznych i metody ich realizacji są właściwe. Także studenci w trakcie spotkania z Zespołem oceniającym PKA podkreślili, że ich zdaniem forma zajęć i organizacja procesu dydaktycznego znacząco spełniają ich oczekiwania. Studenci podkreślili także, że sale wykładowe oraz seminaryjne są dostosowane do ich potrzeb, jednak liczba osób w grupach ćwiczeniowych jest zbyt duża w stosunku do infrastruktury dydaktycznej. Często zdarzają się sytuacje, kiedy w trakcie laboratoriów przy jednej aparaturze znajduje się 3 lub 4 studentów, co w ich opinii uniemożliwia uzyskanie odpowiednich efektów kształcenia.

Zgodnie z obowiązującymi na Uczelni przepisami minimalna liczebność grup studenckich zależy od rodzaju prowadzonych zajęć: 1) audytoryjne, konwersatoryjne – 36 osób, 2) laboratoryjne, projektowe, lektoraty, ćwiczenia terenowe – 18 osób, 3) seminarium dyplomowe – 18 osób, 4) zajęcia z wychowania fizycznego – 25 osób, 5) nauka i doskonalenie pływania – 15 osób, 6) rehabilitacja ruchowa – 15 osób, 7) kliniczne, specjalizacyjne – 9 osób. Liczbę grup ustala się poprzez podzielenie liczby studentów danego roku przez podstawową liczebność grupy studenckiej. Podziału na grupy dokonuje dziekan. Ze względu na bezpieczeństwo studentów, pracowników, warunki lokalowe, liczbę stanowisk ćwiczeniowych oraz inne uzasadnione przyczyny, za zgodą prorektora ds. studenckich i nauczania, dziekan może zmienić ustaloną w ust. 2 liczebność grup. - Uchwała nr 44/2012 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 24 maja 2012 roku. Zdaniem Zespołu Oceniającego PKA, w trosce o jakość kształcenia i bezpieczeństwo studentów podczas zajęć dydaktycznych, a także uwzględniając możliwości lokalowe Jednostki, liczebność grupy studenckiej podczas zajęć laboratoryjnych i terenowych na ocenianym

kierunku powinna mieścić się w przedziale od 12 do 16 osób.

Praktykę zawodową w wymiarze 3 tygodni przewidziano w programie semestru czwartego I stopnia studiów. Celem praktyki jest praktyczne zapoznanie studenta z różnymi aspektami pracy biologa, możliwość rozwijania umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdobytych podczas studiów, a także zapoznanie studentów z instytucjami, w których mogą w przyszłości podjąć pracę. Praktyka ma również umożliwić sprawdzenie i wykorzystanie wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych w trakcie nauki. Praktyki zawodowe są realizowane w instytucjach takich, jak: ogrody zoologiczne i botaniczne, instytuty PAN, jednostki naukowe wyższych uczelni, laboratoria, parki narodowe, instytucje ochrony środowiska, zgodnie z zainteresowaniami studenta. Opiekę nad praktykami sprawuje Pełnomocnik Dziekana ds. Praktyk - wydaje zgodę na odbycie praktyki i zawiera porozumienie z zakładem pracy oraz nadzoruje jej przebieg.

Weryfikacja efektów kształcenia osiągniętych podczas realizacji praktyki odbywa się na podstawie opinii wystawionej przez zakład przyjmujący na praktykę, dziennika praktyk i ustnego sprawozdania studenta. Regulamin praktyk dostępny jest na stronie Wydziału. Zaliczenie praktyki odbywa się na podstawie przedstawionego Pełnomocnikowi Dziekana ds. praktyk studenckich Dziennika Praktyk i ustnego sprawozdania z praktyki, w terminie do końca sesji poprawkowej po IV semestrze (zgodnie z organizacją roku akademickiego zatwierdzoną przez Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu). Student może mieć uznane efekty kształcenia zakładane dla praktyk na podstawie dokumentów z praktyki po przedstawieniu dokumentów poświadczających pracę lub wolontariat w instytucjach, które kwalifikują się do odbycia praktyki. Student nie zalicza praktyki wówczas, gdy nie stanął się na praktykę lub jej część, uzyskał negatywną opinię kierownictwa Zakładu Pracy, uzyskał negatywną ocenę ustnego sprawozdania z odbytej praktyki i/lub nie posiada dokumentacji z odbytej praktyki.

W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci bardzo pozytywnie wypowiadali się na temat praktyk zawodowych. Ich zdaniem instytucje z którymi Uczelnia podpisała umowy bardzo odpowiedzialnie podchodzą do całego procesu. Efektem tego jest fakt, że studenci mają realną szansę zobaczyć, jak wygląda praca po ich kierunku. Dodatkowo dzięki wyznaczonym opiekunom uczestniczą oni w codziennych obowiązkach i sami wykonują niektóre z nich.

W ocenianej Jednostce na II stopniu studiów stacjonarnych ocenianego kierunku przygotowano program kształcenia w języku angielskim - specjalność „laboratory techniques in biology”. W ofercie kształcenia znajdują się również przedmioty prowadzone w języku angielskim (ponad 40) adresowane głównie do studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ i CEEPUS. W zajęciach tych mogą również uczestniczyć polscy studenci. Studenci mają również możliwość uczestniczenia w międzynarodowych konferencjach odbywających się na Wydziale, wykładach prowadzonych przez gości zagranicznych, a także ogólnouniwersyteckich wystąpieniach zagranicznych przedstawicieli świata nauki. W trakcie spotkania z Zespołem oceniającym PKA studenci podkreślili jednak, że rzadko informowani są o tego typu wydarzeniach, a co za tym idzie na ogół nie uczestniczą w nich. Wydział rozpoczął prace nad przygotowaniem procedur umożliwiających "podwójne dyplomowanie" studentów z Ukrainy, studiujących m.in. w ramach programu „*Teraz Wrocław*”.

W opinii studentów umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku „biologia” na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu znacząco spełnia ich oczekiwania. Uczelnia ma podpisane umowy z wieloma ośrodkami z zagranicy, jednak niewielka liczba osób decyduje się na wyjazd lub przyjazd. Zdaniem studentów wynika to z faktu niedostatecznej promocji programu Erasmus+ na Uczelni oraz dużych kosztów utrzymania za granicą. Ponadto z Raportu Samooceny wynika, że żaden student ocenianego kierunku nie zdecydował się na wyjazd w ramach krajowych programów wymiany.

Podsumowując, działania Jednostki mające na celu umiędzynarodawianie procesu kształcenia należy, mimo drobnych uchybień, ogólnie ocenić pozytywnie.

Zasady rekrutacji, w tym limit przyjęć oraz szczegółowy tryb postępowania kwalifikacyjnego na I rok studiów pierwszego i drugiego stopnia określa się w trybie uchwał Senatu UPWr (np. Uchwała nr 1/2016 z dnia 26 stycznia 2016 r. z załącznikami). Ponadto, stosowne uchwały podejmuje oceniana Jednostka (np. Uchwała nr 25/2015 Rady Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt z dnia 28 kwietnia 2015 r.). Na studia II stopnia mogą zostać przyjęte osoby, *„które uzyskały tytuł magistra, inżyniera, licencjata lub równorzędny po ukończeniu studiów I stopnia na tym samym lub pokrewnym kierunku studiów i posiadają niezbędne kompetencje do kształcenia się na studiach II stopnia obejmujące w szczególności wiedzę i umiejętności z zakresu przedmiotów podstawowych (chemia, fizyka, matematyka), systematyki, anatomii i fizjologii zwierząt i roślin, genetyki, biologii komórki i immunologii oraz nauk o środowisku.”*

Dla kandydatów na I stopień studiów załączniki do Uchwały Senatu zawierają również wykaz przedmiotów kwalifikacyjnych uwzględnianych w rankingu sumy (%) punktów uzyskanych w części pisemnej egzaminu maturalnego (na ocenianym kierunku są to: język polski i język obcy oraz jeden przedmiot do wyboru spośród następujących: biologia, chemia, fizyka, matematyka) oraz informację o olimpiadach przedmiotowych, których laureaci są uprawnieni do przyjęcia na oceniany kierunek studiów bez postępowania kwalifikacyjnego (olimpiada biologiczna, chemiczna, ekologiczna, fizyczna i matematyczna). Tryb i warunki przyjmowania na I i II stopień studiów określone na co najmniej pół roku przed terminem rekrutacji i udostępniane na stronie internetowej Uczelni, co zapewnia wszystkim kandydatom równe szanse przy ubieganiu się o przyjęcie na studia.

Studenci w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA podkreślili, że w ich opinii warunki rekrutacji są przejrzyste i obiektywne. Także zdaniem Zespołu Oceniającego polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów na studia I stopnia, jednak zaleca się doprecyzowanie wymagań wstępnych (oczekiwanych kompetencji kandydata) na studia drugiego stopnia, tj. określenie ogólnych kompetencji kandydata na studia II stopnia na ocenianym kierunku w zakresie osiągnięcia efektów kształcenia w ramach kryteriów: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Wskazane byłoby także przygotowanie wykazu kierunków, których ukończenie na poziomie studiów pierwszego stopnia uprawnia do podjęcia kształcenia na poziomie studiów II stopnia bez uzupełnienia programu kształcenia oraz kierunków, których ukończenie na poziomie studiów pierwszego stopnia uprawnia do podjęcia kształcenia na poziomie studiów II stopnia z uzupełnieniami programu kształcenia.

Zgodnie z uchwałą Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu od roku akademickiego 2015/2016 wdrożono warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się. Wprowadzone procedury pozwalają na identyfikację efektów uczenia się poprzez ocenę

adekwatności w stosunku do efektów kształcenia uzyskiwanych na danym kierunku i w zależności od poziomu studiów. Procedurę wszczyna się na wniosek kandydata, którego następnie wyznaczony przez Rektora konsultant ds. potwierdzania efektów uczenia się (PEU) kieruje do pełnomocnika dziekana ds. PEU. Pełnomocnik weryfikuje złożoną przez kandydata dokumentację potwierdzającą efekty uczenia się, a następnie powołuje Komisję, w skład której wchodzi eksperci powołani przez Radę Wydziału (dla każdego kierunku studiów powołuje się 4-5 ekspertów). Na ocenianym Wydziale w skład każdego zespołu wchodzi samodzielni nauczyciele akademicy. Spośród zespołu ekspertów powołanych dla danego kierunku, pełnomocnik powołuje trzech tworzących Komisję ds. PEU, w tym co najmniej jeden ekspert należy do minimum kadrowego dla kierunku, na który aplikuje kandydat. W razie potrzeby komisję uzupełnia się o pracowników ze stopniem co najmniej doktora, zaangażowanego w realizację procesu kształcenia na wybranym kierunku. Po zapoznaniu się z dokumentacją powołana Komisja decyduje o metodach weryfikacji efektów kształcenia, a następnie ocenia efekty uczenia się poprzez sprawdzenie rzeczywistej wiedzy i kompetencji kandydata. W przypadku weryfikacji pozytywnej, kandydat uzyskuje określoną liczbę punktów ECTS, która zostaje przypisana zakładanym dla weryfikowanych przedmiotów efektom kształcenia i potwierdza efekty uczenia się Kandydata. Opisaną powyżej procedurę potwierdzania efektów uczenia się należy uznać za właściwą.

System sprawdzania osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia ustalony jest każdorazowo dla określonego przedmiotu zgodnie z przyjętymi na Wydziale standardami. O sposobie weryfikacji decyduje koordynator przedmiotu. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są m.in. prace cząstkowe (kolokwia, testy, prace pisemne, prezentacje ustne, projekty, warsztaty, konwersacje, referaty), prace końcowe (kolokwia końcowe, prace pisemne, egzaminy ustne i pisemne), projekty zespołowe, a także praca dyplomowa i egzamin dyplomowy. Formami pisemnych prac mogą być: testy, referaty, artykuły, projekty i inne zadania sprawdzające umiejętność pracy w zespole, opracowania informatyczne, wyniki różnorodnych analiz, pomiarów terenowych i laboratoryjnych, opracowane pod względem statystycznym i graficznym. Analiza sylabusów (przygotowanych i przedstawionych po wizycie Zespołu Oceniającego) wykazuje, iż zawierają one błędnie informacje dotyczące wskaźników ilościowych, np. "kalkulator punktów" nie odnosi się do punktów ECTS, lecz do liczby godzin realizowanych w ramach zajęć z nauczycielem oraz w ramach pracy własnej studenta. Z powyższej analizy wynika, iż w ramach realizacji wielu przedmiotów studenci są "przeciążeni" pracą własną.

Sposób weryfikacji zakładanych efektów kształcenia w odniesieniu do konkretnego przedmiotu podano w opisie większości przedmiotów (w sylabusach). Jest on, zdaniem Zespołu Oceniającego, prawidłowy i uwzględnia różnorodne i trafnie dobrane metody oceny w zależności od specyfiki przedmiotu, a także treści nauczania. Przedstawiono jednak również sylabusy niekompletne, w których nie odniesiono się do kierunkowych efektów kształcenia oraz metod ich sprawdzania, np. na studiach I stopnia są to sylabusy przedmiotów Immunologia, Biologia molekularna, Mykologia i in. Części sylabusów nie przedstawiono w ogóle (np. w programie studiów I stopnia brak sylabusów Geologia, Język obcy i in.). Zaleca się więc niezwłoczne skompletowanie i uzupełnienie bazy sylabusów.

Ogólne zasady funkcjonowania systemu sprawdzania i oceniania efektów kształcenia zawarto w Regulaminie Studiów (Uchwała nr 26/2015 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego

we Wrocławiu). Student ma prawo do warunkowego zaliczenia semestru wówczas, gdy uzyska sumę punktów ECTS przewidzianą dla tego semestru pomniejszoną co najwyżej o łączny dopuszczalny deficyt; na ocenianym kierunku nie może on być większy niż 12 punktów ECTS. Przekroczenie dopuszczalnego limitu punktów deficytowych skutkuje skierowaniem studenta na powtarzanie roku (Uchwała nr 86/2013 Rady Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 26.09.2016 r.). Student, który stwierdzi nieprawidłowości w przeprowadzaniu zaliczeń i egzaminów ma prawo zwrócić się o zaliczenie lub egzamin komisyjny. Metody weryfikacji przedmiotu prowadzonego przy pomocy metod kształcenia na odległość są właściwe dla tej formy zajęć - zapewniona jest bieżąca kontrola postępów w nauce studentów, weryfikacja wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w tym również poprzez przeprowadzenie zaliczeń i egzaminów kończących zajęcia dydaktyczne z określonego przedmiotu.

W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci stwierdzili, że system weryfikacji efektów kształcenia jest dla nich czytelny, rzetelny i wiarygodny. Każdy z nauczycieli akademickich indywidualnie przedstawia w ramach karty przedmiotowej wymagania, jakie studenci powinny spełniać, aby uzyskać zaliczenie. Tak przyjęte rozwiązanie pozwala na transparentność zasad oceny pracy studenta. Skala ocen przyjęta na uczelni dla zaliczeń poszczególnych przedmiotów, praktyk zawodowych oraz pracy dyplomowej została określona w Regulaminie Studiów Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Regulamin określa także procedurę ubiegania się o ewentualny egzamin komisyjny. Ponadto studenci stwierdzili, że mają zapewnioną możliwość wglądu do swoich prac w celu uzyskania informacji na temat popełnionych błędów.

Podsumowując, system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia stosowany na wizytowanym kierunku należy ocenić pozytywnie.

3. Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia sformułowana przez wizytowaną Jednostkę jest zgodna ze strategią i misją Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Oceniany kierunek został właściwie osadzony w obszarze nauk przyrodniczych, dziedzinie nauki biologiczne i dyscyplinie biologia. Plany rozwoju kierunku w pełni uwzględniają obecne tendencje zmian zachodzących w obszarze, dziedzinie i dyscyplinie nauki, do których przypisano efekty kształcenia. Realizowany program jest zorientowany na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności lokalnego i regionalnego rynku pracy. W ramach programu inwestycyjnego na lata 2016-2020 Uczelnia planuje budowę obiektu naukowo-dydaktycznego dla Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt oraz budowę Centrum Informacji, Innowacji i Transferu Technologii wraz z Centrum Kultury Studenckiej oraz biblioteką przyrodniczo-rolniczą, co przyczyni się do wzmocnienia zaplecza dydaktycznego Jednostki. Na podkreślenie zasługuje fakt przygotowania na II stopniu studiów ocenianego kierunku programu kształcenia w języku angielskim - specjalność „laboratory techniques in biology”.

Opis wielu efektów kierunkowych, zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia jest zbyt obszerny i nadmiernie szczegółowy, co nie pozwala na stworzenie pełnego systemu ich weryfikacji i wymaga korekty. Ponadto, system opisu efektów kształcenia przyjęty na studiach II stopnia, na który składają się efekty kierunkowe wspólne dla wszystkich specjalności oraz „dodatkowe” efekty zdefiniowane wyłącznie dla poszczególnych specjalności i uznane za kierunkowe oznacza, że absolwenci różnych specjalności ocenianego kierunku uzyskują różne kierunkowe efekty kształcenia. Efekty „dodatkowe” winny uzyskać rangę specjalnościowych i być odniesione do prawidłowo sformułowanych efektów

kierunkowych, wspólnych dla wszystkich specjalności. Opis efektów kształcenia na studiach drugiego stopnia nie spełnia zatem warunków określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. „w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia”.

Na ocenianym kierunku studiów dobór form dydaktycznych i metody ich realizacji są właściwe, a treści kształcenia uwzględniają aktualny stan wiedzy, jednak czas trwania kształcenia w kontakcie z nauczycielem akademickim na studiach I stopnia i II stopnia jest zbyt niski i nie umożliwia realizacji treści programowych przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS. Część sylabusów przedstawionych Zespołowi Oceniającemu PKA jest niekompletnych, w przypadku niektórych przedmiotów brak jest sylabusów.

Jednostka włączyła praktyki zawodowe do programu studiów, określiła dla nich efekty kształcenia i zapewniła ich właściwą organizację. Umiejdzynarodowienie kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest realizowane poprzez udział studentów w wymianie z zagranicą oraz uczestnictwo pojedynczych osób w stażach zagranicznych. Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku studiów ma udokumentowany, dobry aktualny dorobek naukowy adekwatny do przyjętych efektów kształcenia. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów oraz zasadę równych szans w podjęciu kształcenia. W Uczelni określono zasady i warunki potwierdzania efektów kształcenia.

4. Zalecenia

Zaleca się:

- dokonanie modyfikacji kierunkowych efektów kształcenia na studiach I i II stopnia tak, by ich osiągnięcie było możliwe do weryfikacji oraz, by wszystkie one na II stopniu studiów były wspólne dla kierunku, co spowoduje ich dostosowanie do wymogów prawnych;
- zwiększenie wymiaru godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela i studentów na obu poziomach kształcenia do wymiaru umożliwiającego osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia;
- ustalenie maksymalnych liczebności grup studenckich na zajęciach laboratoryjnych i terenowych w przedziale od 12 do 16 osób;
- skompletowanie i uzupełnienie bazy sylabusów na studiach I i II stopnia.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiejdzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszaram kształcenia, do którego/których został

przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena: W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

Do minimum kadrowego na kierunku „biologia” Uczelnia zgłosiła ogółem 22 nauczycieli akademickich, w tym 11 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 11 w grupie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora; cztery osoby (w tym jedną osobę ze stopniem naukowym doktora habilitowanego i trzy osoby ze stopniem naukowym doktora) zgłoszono do minimum kadrowego obydwu stopni. Do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia zgłoszono 14 osób, w tym 5 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 9 doktorów. Do minimum kadrowego na studiach drugiego stopnia zgłoszono 12 nauczycieli akademickich – 7 samodzielnych pracowników naukowych i 5 doktorów. Z uwagi na to, że do minimum kadrowego nie może być zaliczona jedna osoba ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, gdyż posiada dorobek w dyscyplinie zootechnika, minimum kadrowe dla obu stopni studiów może stanowić w sumie 21 osób (w tym na studiach I stopnia 5 pracowników samodzielnych i 9 doktorów, zaś na studiach II stopnia 6 pracowników samodzielnych i 5 doktorów).

Obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego, których treść zweryfikowano z informacjami zawartymi w systemie POL-on, wskazują, że wszystkie te osoby spełniają warunek ujęty w art. 112a ust. 3 i art. 9 a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.). Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na kierunku „biologia” spełnia także wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131) w zakresie: liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, zatrudnienia ich w Uczelni nie później niż od początku semestru studiów, a także wymiaru prowadzonych zajęć dydaktycznych. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe wizytowanego kierunku studiów są zatrudnieni w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu co najmniej od kilku lub kilkadziesiąt lat i dla nich wszystkich Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Ten stan rzeczy wskazuje na stabilność kadry i właściwe prowadzenie polityki kadrowej. Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370). Wynosi on 1:13 przy obowiązującym na wizytowanym kierunku nie mniejszym niż 1 : 60.

Nauczyciele stanowiący minimum kadrowe posiadają znaczący dorobek w zakresie uprawianej działalności badawczej (obszar nauk przyrodniczych, dziedzina nauk biologicznych, dyscyplina biologia) i publikują prace w uznanych czasopismach. Znaczący jest udział publikacji w czasopismach znajdujących się bazie JCR. Charakter publikacji wskazuje, że są oni specjalistami w zakresie szeroko rozumianej biologii.

Na ocenianym kierunku zajęcia prowadzi ogółem 74 nauczycieli akademickich - 54 na

studiach pierwszego stopnia i 34 na studiach drugiego stopnia. Pracownicy spoza minimum kadrowego ze stopniem doktora, doktora habilitowanego lub tytułem profesora prowadzący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku reprezentują obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych w dziedzinie nauk rolniczych dyscyplinach: zootechnika, ochrona i kształtowanie środowiska, agronomia, dziedzinie nauk weterynaryjnych dyscyplinie weterynaria, obszar nauk przyrodniczych w dyscyplinie biologia i biotechnologia. Kadre uzupełniają nauczyciele prowadzący przedmioty z grupy humanistyczno-społecznych posiadający stopnie naukowe w dziedzinach i dyscyplinach z obszaru nauk społecznych. Tak zróżnicowana obsada kadrowa dowodzi, że Wydział przywiązuje dużą wagę nie tylko do kompetencji, ale również do formalnych uprawnień odpowiadającym prowadzonym przedmiotom. Kadra posiada odpowiednie kwalifikacje naukowo-dydaktyczne do prowadzenia zajęć, a kompetencje osób prowadzących zajęcia są z reguły zgodne z efektami kształcenia określonymi dla kierunku, a także programem studiów oraz treściami i efektami kształcenia prowadzonych przedmiotów. W przypadku kilku osób stwierdzono jednak przydział zajęć nieodpowiadający przedstawionemu ich dorobkowi naukowemu. Dotyczy to takich przedmiotów, jak: „Makrofity” (wykłady), „Ochrona przyrody i środowiska (wykłady i ćwiczenia), „Zoologia i ekologia gleby” (wykłady i ćwiczenia), „Biologiczne podstawy kryminalistyki” (wykłady i ćwiczenia). Zaleca się więc wprowadzenie procedury weryfikującej zgodność dorobku osób prowadzących z treściami i efektami kształcenia zajęć, których prowadzenie zostanie im powierzone.

Nauczyciele akademicy zatrudnieni na Wydziale mają dość znaczący i zróżnicowany dorobek naukowy. W latach 2013-2015 opublikowali 569 publikacji, z tego 286 ukazało się w czasopiśmie z listy A MNiSZW (50,3%). W latach 2013-2015 pracownicy uczestniczyli w 5 międzynarodowych projektach obejmujących badania naukowe lub prace rozwojowe i kilku krajowych o tej samej randze. Ponadto realizowali 8 projektów finansowanych z NCN i NCBiR oraz 8 finansowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Znacząca jest także liczba zadań badawczych realizowanych w ramach dotacji MNiSW na prowadzenie badań służących rozwojowi młodych naukowców. O ścisłym powiązaniu badań naukowych z praktyką świadczy duża liczba badań prowadzonych w ramach umów z podmiotami gospodarczymi. W 2015 roku zrealizowano 8 takich tematów. Na uwagę zasługuje także liczba patentów zgłoszona w okresie 2013-2015, których było 12.

Polityka kadrowa opiera się na procedurach konkursowych i angażowaniu do pracy naukowo-dydaktycznej osób wykazujących się określonymi osiągnięciami naukowymi i odpowiednim doświadczeniem dydaktycznym. Jednostka wykazuje należytą dbałość o stałe podnoszenie kwalifikacji kadry, na co wskazuje liczba zdobywanych stopni i tytułów naukowych. W procedurze awansów uwzględniany jest przede wszystkim dorobek naukowy mierzony punktacją wg MNiSzW, liczbą prac z bazy JCR, sumarycznym IF i liczbą cytowań. Osiągnięcia naukowe są podstawą funkcjonowania systemu motywacyjnego, który wiąże się z nagradzaniem za określone osiągnięcia publikacyjne oraz umiejętność zdobywania zewnętrznych środków na badania.

Wydział posiada status Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego, co niewątpliwie sprzyja aktywności naukowej pracowników przez dodatkowe finansowe wsparcie. Zaznacza się progres liczby nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia zagranicą z dwóch w roku 2013 do czterech w roku 2015. Wydział stwarza warunki do odbywania przez młodych

pracowników staży krajowych i zagranicznych. W latach 2013-2015 staże zagraniczne odbyło 21 pracowników. W trakcie spotkania ZO z pracownikami Wydziału nie zgłoszono zastrzeżeń do polityki kadrowej prowadzonej na Wydziale.

Badania naukowe na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt są prowadzone na wysokim poziomie i są powiązane z treściami zawartymi w sylabusach przedmiotów prowadzonych na kierunku „biologia”. Spektrum badań jest szerokie i obejmuje zarówno badania podstawowe jak i badania o charakterze aplikacyjnym. Zakres działalności naukowej wpisuje się także w treści sformułowanych dla kierunku efektów kształcenia. Prace naukowe prowadzone na Wydziale w dużym stopniu uwzględniają aspekt praktyczny co sprawia, że są one finansowane przez NCBiR jak również przez liczne podmioty gospodarcze. Przedstawiciele firm stanowiący grupę interesariuszy zewnętrznych tworzą Wydziałową Radę Biznesu i mają istotny wpływ na kształtowanie programów nauczania. Szczególnie wartym podkreślenia działaniem jest organizacja praktyk zawodowych studentów w takich jednostkach, jak Inspektoraty Ochrony Środowiska, parki narodowe czy ogrody zoologiczne. Szczególnie widoczna jest współpraca z Karkonoskim Parkiem Narodowym oraz Wrocławskim Ogrodem Zoologicznym, co znajduje też odzwierciedlenie w pracach licencjackich i magisterskich, a także w zajęciach dydaktycznych z różnych przedmiotów prowadzonych na terenie tych jednostek. Studenci biorą aktywny udział w prowadzonych na Wydziale badaniach naukowych, co przekłada się na stale rosnącą liczbę publikacji i wystąpień na różnego rodzaju sympozjach naukowych. Świadczy też o tym prężna działalność kilkunastu Kół Naukowych działających na zasadzie sekcji tematycznych oraz wysoki poziom eksperymentalnych prac magisterskich.

Kadra naukowa prowadząca zajęcia na kierunku „biologia” jest kompetentna, ma znaczący dorobek naukowy i wykorzystuje swoją wiedzę i umiejętności w procesie kształcenia. Doświadczenie naukowe pracownicy wykorzystują zarówno podczas prowadzenia zajęć kursowych, seminariów, jak i przy prowadzeniu prac dyplomowych. Poszerzana jest i zmieniana na bieżąco pula przedmiotów do wyboru na I stopniu studiów. Z kolei zmiany programowe na II stopniu uwzględniają nowe trendy i najnowsze osiągnięcia naukowe w różnych dziedzinach biologii. W realizacji programu duży nacisk kładziony jest na jak najlepsze przygotowanie studenta do samodzielnej pracy badawczej. W programie studiów w ramach modułów do wyboru znaczący udział mają przedmioty o charakterze autorskim, oparte na badaniach własnych.

3. Uzasadnienie

Liczba nauczycieli stanowiących minimum kadrowe, ich dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne spełniają warunki określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia jest zgodny z efektami kształcenia określonymi dla kierunku, a także programem studiów oraz treściami i efektami kształcenia prowadzonych przedmiotów. Jedynie w sporadycznych przypadkach stwierdzono niezgodność kompetencji określonych na podstawie dorobku naukowego z treścią prowadzonego przedmiotu, co może jednak wynikać z faktu, że Zespół Oceniający nie miał do dyspozycji pełnego dorobku, a jedynie 10 najważniejszych publikacji. Polityka kadrowa na Wydziale jest prowadzona prawidłowo i sprzyja rozwojowi kadry. Pracownicy prowadzą badania naukowe adekwatne do obszaru kształcenia, do którego przyporządkowany został kierunek „biologia”. Badania mają

charakter podstawowy i aplikacyjny. Studenci są włączani w badania naukowe.

4. Zalecenia

Zaleca się wprowadzenie procedury weryfikującej zgodność dorobku osób prowadzących z treściami i efektami kształcenia przypisanymi zajęciom, których prowadzenie zostanie im powierzone

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena: W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi

Z Raportu samooceny oraz informacji pozyskanych w czasie wizytacji wynika, że Wydział prowadzi szeroko rozwiniętą współpracę w sferze nauki i edukacji z otoczeniem społecznym i gospodarczym. Jednostka współpracuje m.in. z Wrocławskim Centrum Badań EIT+, przedsiębiorstwem Trouw Nutrition Polska Sp. z o.o., Ogrodami Zoologicznymi we Wrocławiu i Opolu a także z Uniwersytetem Medycznym we Wrocławiu. Podejmowane są wspólne działania z podmiotami gospodarczymi o charakterze aplikacyjnym, a także działania na rzecz szeroko pojętej ochrony środowiska, jak np. ochrona zagrożonych gatunków ptaków. Przedstawiciele Wydziałowej Rady Biznesu (interesariusze zewnętrzni) biorą aktywny udział w kształtowaniu programów studiów, określają kierunki współpracy jak również mają swój wkład w określaniu efektów kształcenia. Niezwykle istotna jest organizacja praktyk zawodowych studentów oparta o instytucje zewnętrzne, która nie tylko oferuje studentom możliwość zapoznania się praktycznego z funkcjonowaniem i organizacją instytucji mogących być potencjalnymi pracodawcami dla absolwentów ocenianego kierunku, ale wręcz uzyskać informacje „z pierwszej ręki” o możliwości zatrudnienia w danej instytucji. Interesariusze zewnętrzni sugerują również, jakie mają oczekiwania w stosunku do absolwentów danego kierunku, którzy mogą w przyszłości zasilić kadry ich pracowników. Jednostka ma duże osiągnięcia w zakresie upowszechniania wiedzy, uczestnicząc aktywnie w masowych przedsięwzięciach edukacyjnych takich, jak Dolnośląski Festiwal Nauki, Dni Przyrodnika czy też Uniwersytet Otwarty.

Z formalnego punktu widzenia Wydział nie prowadzi studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych. Jednak w procesie dydaktycznym szeroko wykorzystuje instytucje zewnętrzne (np. Ogród Zoologiczny), na terenie których realizowane są niektóre zajęcia dydaktyczne. Współpraca realizowana jest w ramach podpisanych wcześniej umów i porozumień, a w określonych przypadkach zajęcia prowadzą również pracownicy tych jednostek, co znacząco podnosi poziom merytoryczny tych zajęć.

3. Uzasadnienie

Współpraca Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt z otoczeniem społecznym i gospodarczym jest bardzo szeroka i rozwija się dynamicznie. Współpraca ta przekłada się między innymi na działania o

charakterze aplikacyjnym, gdyż pracownicy WBiHZ realizują szereg tematów badawczych o zastosowaniu praktycznym.

4. Zalecenia

Nie ma.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena: W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi

Baza lokalowa Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt jest zlokalizowana w obrębie jednego kampusu w kilku odrębnych budynkach usytuowanych blisko siebie. Sprzyja to integracji badań naukowych, a jednocześnie nie stwarza problemów logistycznych związanych z przemieszczaniem się studentów z jednych zajęć na kolejne. Trzy sale wykładowe, cztery sale seminaryjne, cztery laboratoria oraz szesnaście sal ćwiczeń stanowi podstawową infrastrukturę dydaktyczną. Ważnym elementem infrastruktury dydaktycznej i naukowej jest też placówka o charakterze muzealnym, będąca zapleczem pomocy dydaktycznych oraz materiałów naukowych do realizacji prac dyplomowych. Z wypowiedzi pracowników podczas przeprowadzonej wizytacji wynikało, że zaplecze to jest wystarczające do realizacji procesu dydaktycznego, chociaż obecne obłożenie zajęciami niektórych sal i laboratoriów może wskazywać, że w przypadku zwiększenia liczby studentów (grup ćwiczeniowych) ta liczba może okazać się zbyt mała. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci zwrócili uwagę, że często zdarzają się sytuacje, kiedy przy jednej aparaturze znajdują się 3 lub 4 osoby, co zdecydowanie utrudnia proces realizacji efektów kształcenia.

Wydział w miarę możliwości stara się dostosować swój potencjał dydaktyczny do istniejących trendów, rozbudowując przykładowo pracownie komputerowe (obecnie trzy pracownie dysponują blisko 60 stanowiskami do samodzielnej pracy). Sprzęt audiowizualny znajdujący się na wyposażeniu pomieszczeń dydaktycznych jest nowoczesny, w pełni sprawny i zapewnia należyty komfort prowadzenia zajęć. Sprzęt laboratoryjny i aparatura badawczo-pomiarowa (spektrofotometry, termocyklery, aparaty do elektroforezy, analizatory biochemiczne prób, sprzęt do analiz wody i składu mineralnego prób itp.) są adekwatne do zakresu prowadzonych badań oraz tematyki zajęć laboratoryjnych w procesie dydaktycznym.

W pracowniach znajdują się specjalistyczne zbiory wykorzystywane do realizacji zajęć tj. kolekcja preparatów anatomicznych, zbiory botaniczne, kolekcje preparatów mikroskopowych etc. Część sprzętu optycznego (mikroskopy i binokulary) wykorzystywanego na salach ćwiczeń jest starszej generacji, ale właściwie utrzymywana dobrze spełnia swoje zadania dydaktyczne. Jak wynika z rozmów przeprowadzonych z pracownikami podczas wizytacji, sprzęt ten jest i będzie stopniowo wymieniany na nowy, między innymi w ramach KNOW.

Warty podkreślenia jest fakt, że Uczelnia udostępnia pomieszczenia laboratoryjne studentom również poza godzinami zajęć w celu prowadzenia badań w ramach działalności kół naukowych.

Pracownicy i studenci Wydziału korzystają w głównej mierze z zasobów uczelnianej Biblioteki Głównej. Bogaty księgozbiór oraz dostęp do czasopism krajowych i zagranicznych gwarantuje studentom dostępność do literatury obowiązkowej i uzupełniającej przewidzianej w realizacji procesu dydaktycznego. Dostęp do cyfrowych zasobów bibliotecznych dla pracowników, doktorantów i studentów jest możliwy również poza siecią uczelnianą. Wydział bezpośrednio dysponuje oddziałem bibliotecznym z czytelnią i 10 stanowiskami komputerowymi. Istnieje ponadto możliwość z korzystania z szeregu elektronicznych baz danych (w tym Elsevier, Springer, JCR i Scopus).

W opinii studentów niezbędna literatura jest zawsze dostępna, a wykładowcy w sylabusach umieszczają aktualne pozycje, którymi Uczelnia dysponuje. Literatura podstawowa i uzupełniająca jest dostępna w odpowiedniej liczbie egzemplarzy.

Na ocenianym kierunku studiów kształcenie na odległość praktycznie nie jest prowadzone w procesie dydaktycznym. Na platformie Moodle wykorzystywanej w tym celu umieszczono tylko jeden przedmiot. Zajęcia te mają charakter mieszany (część odbywa się w ramach bezpośrednich spotkań z prowadzącym). Moduł został przygotowany w sposób bardzo profesjonalny, co pokazuje, że niechęć do prowadzenia zajęć tą metodą wynika z innych przesłanek niż uwarunkowania techniczne i systemowe. Warto jednak zaznaczyć, że studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA nie mieli świadomości, że taka forma jest prowadzona.

3. Uzasadnienie

Baza i zaplecze dydaktyczne, z którego korzystają studenci studiów I i II stopnia są na wysokim poziomie i umożliwiają osiągnięcie efektów kształcenia przewidzianych dla kierunku „biologia”. W pełni z informatyzowaną biblioteką posiada bogate zasoby, mieszczące się w nowoczesnych pomieszczeniach zapewniających komfortowe warunki pracy. Studenci i pracownicy mają dostęp do zasobów cyfrowych (kilka baz danych), co umożliwia szybkie dotarcie do najnowszych wyników badań. Podczas wizytacji Zespołu Oceniającego w bibliotece odnotowano obecność sporej grupy studentów, co potwierdza znaczenie tej placówki w badaniach naukowych i procesie dydaktycznym.

4. Zalecenia

Nie ma.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiąganiu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu

umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena: W PEŁNI

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi

Na kierunku „biologia” na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu studenci otrzymują wszystkie świadczenia wymienione w art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie Regulaminu pomocy materialnej, który został stworzony w porozumieniu i przy akceptacji przedstawicieli Samorządu Studentów. W opinii studentów jest on w pełni przejrzysty i zrozumiały. Zgodnie z punktem 17 Regulaminu rolę koordynatora wszystkich spraw związanych z przyznawaniem świadczeń pomocy materialnej dla studentów sprawują: Dział Organizacji Studiów i Dział Spraw Studenckich. Decyzje wydawane są w sposób prawidłowy Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA Studenci zgodnie stwierdzili, że cel systemu pomocy materialnej został osiągnięty, ponieważ pieniądze trafiają do osób najbardziej potrzebujących. Dodatkowo, proponowane stawki w przypadku stypendium Rektora dla najlepszych studentów motywują do systematycznej pracy.

W trakcie spotkania z Zespołem oceniającym PKA studenci także wielokrotnie podkreślali, że Władze Jednostki dokładają wszelkich starań, aby pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna skutecznie wspierała cały proces kształcenia. Ich zdaniem kadra naukowo-dydaktyczna przykładą bardzo dużą uwagę do zapewnienia wysokiego poziomu kształcenia, co sprzyja osiągnięciu zakładanych efektów. Studenci mają możliwość kontaktu z nauczycielami akademickimi zarówno na zajęciach programowych, jak i w trybie konsultacji. Często jest włączanie studentów do badań naukowych, co w ich opinii jest bardzo istotne. Dodatkowo, bliski kontakt z nauczycielami akademickimi owocuje wspólnymi publikacjami naukowymi.

Na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu za organizację i koordynowanie wymiany międzynarodowej odpowiada Biuro Współpracy z Zagranicą i Biuro Programów Międzynarodowych. Jednostką odpowiedzialną za wymianę krajową studentów jest Dział Organizacji Studiów. Studenci kierunku „biologia” mają możliwość aplikowania o stypendium z szeregu międzynarodowych i krajowych programów wymiany studenckiej: Erasmus+, CEEPUS, Erasmus Mundus Maya Net, Stypendium Tołpy, MostAR. Z dokumentów przedstawionych w trakcie wizytacji wynika, że Wydział posiada podpisane umowy dotyczące wymiany międzynarodowej i krajowej. Warto jednak podkreślić, że

niewielu studentów decyduje się na wyjazd za granicę, a dodatkowo nikt nie postanowił uczestniczyć w krajowych programach wymiany. W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci stwierdzili, że obecny stan może wynikać z niedostatecznej promocji ze strony Władz Wydziału, która opiera się głównie na umieszczeniu informacji na stronie internetowej. Dodatkowo, na małe zainteresowanie wyjazdami może wpływać wysoki koszt utrzymania za granicą. Kontakty studentów z międzynarodowym środowiskiem naukowym możliwe są także poprzez ich udział w licznych organizowanych przez Uczelnię konferencjach naukowych, na które zapraszani są goście zagraniczni. Dzięki temu studenci mają możliwość zapoznania się z wynikami badań prowadzonych w innych krajach oraz praktycznego zastosowania języka obcego.

Na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt formalnie funkcjonuje 13 interdyscyplinarnych kół naukowych, z których w pięciu aktywnie działają studenci kierunku „biologia”. Uczelnia corocznie dofinansowuje ze środków wydziałowych i KNOW udział studentów w konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych. Studenci w ramach własnej działalności organizują lub współorganizują wiele spotkań o charakterze naukowym, do których należy zaliczyć Międzynarodową Konferencję Studenckich Kół Naukowych, Dzień Aktywności Studenckiej, Dni Przyrodnika oraz Szaloną Studencką Noc Naukową. Dodatkową aktywnością jest promowanie uczelni w szkołach średnich poprzez prowadzenia różnego rodzaju pokazów.

W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci podkreślili bardzo duże zaangażowanie Władz Wydziału w nawiązywanie współpracy z otoczeniem gospodarczym i społecznym. Efektem takich działań jest możliwość wykorzystywania wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych podczas praktyk zawodowych. Studenci w trakcie spotkania wielokrotnie podkreślali, że podpisane umowy są gwarancją odpowiedniej opieki. Niewątpliwie jest to dodatkowym powodem częstego pozostawania na wolontariatach w miejscach odbywania praktyk. Ponadto studenci aktywnie uczestnicząc w imprezach ogólnouczelnianych, takich jak np.: Święto Wina i Sera czy Dni Przyrodnika, mają szansę nawiązania interesujących kontaktów z przedsiębiorcami i przedstawicielami firm.

Studenci kierunku „biologia” na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu rzadko korzystają z oferty kursów i szkoleń organizowanych przez Biuro Karier. Wynika to z małej świadomości o funkcjonowaniu takiej jednostki. Dodatkowo studenci w trakcie spotkania z Zespołem oceniającym PKA podkreślili, że wolą angażować się w działalność naukową wspieraną przez Władze Wydziału, ponieważ daje im ona doskonałą możliwość pogłębiania wiedzy kierunkowej.

Należy podkreślić, że w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci stwierdzili, że wsparcie procesu kształcenia oferowane przez Uczelnię w pełni ich satysfakcjonuje.

Na wizytowanej Uczelni funkcjonuje Biuro Osób Niepełnosprawnych, którego zadaniem jest pomoc w trudnych sytuacjach studentom z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Celem tego wsparcia jest włączanie osób niepełnosprawnych w główny nurt kształcenia przy utrzymaniu wysokich standardów. Zgodnie z Regulaminem Studiów studenci ze stwierdzoną niepełnosprawnością mają prawo do ułatwień: indywidualnej organizacji studiów i programów kształcenia, form zajęć i terminów ich zaliczania, a także pomocy w pozyskiwaniu materiałów dydaktycznych i sprzętu niezbędnego do studiowania. Studenci z niepełnosprawnością mogą ubiegać się o pomoc asystenta. Dodatkowo na Uczelni

funkcjonują poradnie rozwoju osobistego i profilaktyki uzależnień. Na wniosek studenta możliwe jest przyznanie stypendium dla osób z niepełnosprawnością. Ponadto warto zaznaczyć, że większość budynków Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Studenci w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA podkreślili, że Jednostka zapewnia im skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym. Wszelkie informacje dotyczące programu kształcenia i procedur toku studiów umieszczane są w gablotach na terenie Uczelni (dziekanat, zakłady merytoryczne), stronie internetowej, wirtualnym dziekanacie oraz kontaktach indywidualnych studentów. Do obsługi studentów wykorzystywane są obecnie dwa systemy: eOrdo i USOS, przy czym eOrdo jest stopniowo wycofywany. Liczba pracowników administracji jest w pełni dostosowana do potrzeb studentów. Dodatkowo warto podkreślić, że pracownicy administracji ciągle podnoszą swoje kwalifikacje korzystając z wewnętrznych szkoleń. Obsługą świadczeń związanych z pomocą materialną zajmuje się specjalnie powołany Dział ds. Pomocy Materialnej, na którego podstronie można znaleźć wszystkie niezbędne materiały, aby samodzielnie przygotować dokumenty do złożenia wniosku o stypendium lub zapomogę. Studenci wizytowanego kierunku mają publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów aktów prawnych na stronie internetowej, na której zamieszczona jest także baza stosownych aktów prawnych.

Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA studenci bardzo wysoko ocenili pracę Dziekanatu i administracji wydziałowej.

3. Uzasadnienie

Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu zapewnia studentom wizytowanego kierunku odpowiednie wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy. Uczelnia przygotowała szereg rozwiązań mających na celu zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz zapewniła dostęp do informacji na temat procesu kształcenia. Na wyróżnienie zasługuje współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, dzięki której studenci mają możliwość zapoznania się z elementami swojej przyszłej pracy zawodowej. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt zbyt małej promocji programów wymiany zarówno krajowych, jak i zagranicznych, ponieważ niewiele osób decyduje się na tego typu aktywność.

4. Zalecenia

Zaleca się poprawę działań promocyjnych dotyczących możliwości korzystania przez studentów z programów wymiany krajowej i międzynarodowej poprzez wprowadzenie dodatkowych konsultacji oraz spotkań otwartych.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*
6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,
6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*
6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*
6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,
6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,
6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,
6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach
6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena: ZNACZĄCO

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi

W Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu opracowano i wdrożono (Uchwała nr 96/2012 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 22 czerwca 2012 roku) Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, który przyjął strukturę trzypoziomową, tj. obejmującą poziom uczelniany, wydziałowy i poziom jednostek wewnątrz-wydziałowych. Na każdym ze szczebli powoływane są właściwe komisje ds. jakości kształcenia uwzględniające w swoim składzie reprezentantów interesariuszy wewnętrznych. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych także mają udział w pracach dotyczących zapewniania jakości – służy temu powołana Rada Biznesu. Szczegółowy zakres kompetencji komisji na poszczególnych szczeblach został ustalony w załączniku nr 1 do Zarządzenia nr 108/2015 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 30 września 2015 roku.

W Jednostce nie sformułowano polityki jakości jako odrębnego dokumentu. Wydział przyjął jednak swoją strategię rozwoju, która wśród celów strategicznych już na pierwszym miejscu wskazała rozszerzanie oferty kształcenia i stałe doskonalenie jego jakości. Rozmowy Zespołu Oceniającego PKA przeprowadzone z różnymi grupami interesariuszy pozwalają na konkluzję, że działania Władz Uczelni i Wydziału są w zadowalającym zakresie skupione na zapewnianiu jakości kształcenia, jednakże podejście to wymaga dalszych – niejednokrotnie bardzo zintensyfikowanych – działań, w tym również o charakterze naprawczym.

Projektowanie szeroko rozumianego programu kształcenia, w tym projektowanie i modyfikacja efektów kształcenia, programów studiów oraz planów studiów jest objęte procedurami określonymi Zarządzeniem Rektora nr 153/2014 w sprawie zasad organizacji procesu kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu. Zarządzenie to powieła pewną część regulacji z Rozporządzenia MNiSW w sprawie warunków prowadzenia studiów, jak również określa autorskie wytyczne dotyczące projektowania programu kształcenia, powierzając tę rolę przede wszystkim właściwej Komisji Programowej. Na pochwałę zasługuje zasada wpisana we wspomniane zarządzenie, zgodnie z którą Rada Wydziału musi

określić efekty kształcenia i program kształcenia w nawiązaniu do strategii rozwoju i misji Uczelni.

W pracach programowych zapewniany jest udział interesariuszy wewnętrznych (przedstawiciel studentów w Komisji Programowej) i zewnętrznych (opinie Rady Biznesu), co potwierdza przedłożona w czasie wizytacji dokumentacja. Dodać należy, że udział ten jest realny, czego namacalnym efektem jest zmiana programu specjalności „biologia środowiskowa”, co postulowali studenci ocenianego kierunku. W odpowiedzi na zapotrzebowanie wskazane przez studentów, w programie studiów I stopnia wprowadzono także zmiany polegające m.in. na zwiększeniu godzin z przedmiotów *Botanika systematyczna*, *Histologia*, *Biologia komórki*, co należy ocenić pozytywnie. Jak wskazali przedstawiciele Komisji Programowej, dotychczas nie dokonywano zmian w efektach kierunkowych, jednakże była to świadoma decyzja mająca na względzie opinie interesariuszy.

Z przedstawionych dokumentów wynika, że na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt formalnie spełniony jest wymóg art. 61 ust. 3 oraz art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, który określa minimalną reprezentację studentów i doktorantów w organach kolegialnych. Funkcjonujący system jest w pełni zrozumiały i przejrzysty dla studentów, jednak z przedstawionych protokołów wynika, że studenci bardzo rzadko uczestniczą w spotkaniach.

O ile na płaszczyźnie merytorycznej przyjęte procedury wewnętrzne są skuteczne i w rzeczywisty sposób uwzględniają udział zarówno interesariuszy wewnętrznych jak i zewnętrznych, tak płaszczyzna formalno-prawna nie jest w tym zakresie odpowiednio zabezpieczona. Brak jest bowiem skutecznych mechanizmów, które uwzględniają weryfikację projektowanych programów lub ich zmian w zakresie formalnym, co potwierdzają zidentyfikowane problemy m.in. związane z niezgodnością programu kształcenia z ustawą – Prawo o szkolnictwie wyższym (m.in. zbyt mała liczba godzin kontaktowych na studiach stacjonarnych, niewypełniająca dyspozycji art. 2 ust. 1 pkt. 12 – w związku z §1 ust. 1 pkt. 3) oraz Rozporządzeniem określającym warunki prowadzenia studiów (wyodrębnienie efektów kształcenia dla specjalności na szczeblu kierunkowych efektów kształcenia, co nie umożliwia wszystkim studentom ocenianego kierunku osiągnięcia takiego samego zestawu efektów kierunkowych).

Mając na uwadze powyższe należy uznać, że procedury związane z projektowaniem programów kształcenia nie działają w sposób kompleksowy, o czym świadczy fakt, że funkcjonujący program nie spełnia części wymogów określonych rozporządzeniem MNiSW w sprawie warunków prowadzenia studiów. Zakres oceny i przeglądu programów powinien zatem zostać uzupełniony o skrupulatną weryfikację spełniania wszelkich wymogów formalnych przez program kształcenia.

Systemowa analiza osiągania efektów kształcenia na ocenianym kierunku prowadzona jest corocznie przede wszystkim w oparciu o opinie nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe oraz o okresową analizę rozkładu ocen z zajęć, praktyk zawodowych oraz procesu dyplomowania. Posiłkowo prowadzona jest także ciągła analiza przyczyn odsiewu przyjmująca tutaj postać „sprawności promowania”, której wyniki również podlegają dyskusjom w ramach gremiów jakościowych. Sprawność promowania jest przez Uczelnię definiowana jako stosunek liczby studentów rozpoczynających dany cykl studiów do liczby absolwentów tego cyklu, z uwzględnieniem etapów pośrednich, tj. semestrów. Przedłożona dokumentacja jest w tym zakresie kompletna i nie budzi zastrzeżeń, a przyjęte rozwiązania i

tryb badania można ocenić pozytywnie. Szczególnie użytecznym miernikiem jest wspomniana sprawność promowania, na podstawie której Władze Wydziału mają możliwość bieżącego reagowania na niepożądane zjawiska związane ze zwiększonym odsiewem. Przykładowe działania w tym zakresie, takie jak spotkania z kadrą prowadzącą seminaria dyplomowe, zostały odpowiednio udokumentowane.

Zdaniem studentów formy oceny osiągania zakładanych efektów kształcenia stosowane na wizytowanym Wydziale są odpowiednie. W oparciu o wyniki monitoringu w zakresie osiągania zakładanych efektów kształcenia na posiedzeniach Komisji Programowej dla kierunku „biologia” oraz Komisji ds. Jakości Kształcenia rozpatrywane są postulaty dotyczące zmian w zakresie form i metod kształcenia.

System weryfikacji efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest dwuszczeblowy i opiera się przede wszystkim na zasadach określonych w Regulaminie Studiów (podstawowe zasady bieżącej weryfikacji efektów) oraz w ramach weryfikacji systemowej. Posiłkowo zasady weryfikacji efektów kształcenia zostały także ujęte w Zarządzeniu Rektora nr 153/2014, zgodnie z którymi (§7 ust. 6) weryfikacja efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych opiera się na ankietach przeprowadzanych wśród studentów po rozpoczęciu studiów a następnie na ankietach tuż po ukończeniu studiów. Co do pozostałych metod weryfikacji na zajęciach dydaktycznych, są one zróżnicowane i wpisują się w przyjęte w całym kraju standardy.

W odniesieniu do weryfikacji efektów kształcenia przewidzianych dla praktyk zawodowych, kluczową rolę odgrywa opiekun praktyk, który jest uprawniony m.in. do przeprowadzania wizytacji i kontroli odbywania praktyk. Opiekun odpowiada także za przeprowadzenie weryfikacji efektów w zakresie praktyk (m.in. z wykorzystaniem form egzaminacyjnych).

Procedura weryfikacji efektów w ramach procesu dyplomowania uwzględnia mechanizmy wykrywania i przeciwdziałania naruszeniom praw autorskich. Szczegółowe zasady określa w tym przypadku Zarządzenie Rektora nr 2/2011 w sprawie procedury antyplagiatowej do weryfikacji samodzielności prac dyplomowych studentów, która obejmuje wszystkich dyplomantów. Ostateczną decyzję dotyczącą spełniania przez pracę dyplomową przyjętych standardów i zgodności z przepisami prawa własności intelektualnej podejmuje opiekun pracy dyplomowej.

W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci stwierdzili, że weryfikacja osiąganych przez nich efektów kształcenia odbywa się na poziomie przedmiotu oraz na każdym etapie studiów. Sposób weryfikacji efektów kształcenia odbywa się na podstawie wytycznych, które znajdują się w sylabusach, a za ich sprawdzenie odpowiedzialna jest osoba prowadząca zajęcia. Zgodnie z wytycznymi Władz Uczelni nauczyciele akademicy muszą na zajęciach zweryfikować, czy i w jakim zakresie studenci osiągnęli wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne. Taka procedura wprowadzona jest na wszystkich etapach kształcenia, co w opinii studentów jest dobrym i prostym rozwiązaniem. W przypadku zajęć teoretycznych przeprowadzane są kolokwia, egzaminy, odpowiedzi ustne, sprawozdania oraz prace projektowe. Efekty kształcenia na praktykach zawodowych weryfikowane są za pomocą dziennika praktyk, opinii praktykanta i osoby wyznaczonej przez instytucję. Prace dyplomowe są przygotowywane zgodnie z wytycznymi określonymi w Regulaminie studiów, natomiast za weryfikację efektów kształcenia odpowiedzialna jest powołana w tym celu

komisja.

Weryfikacji systemowej dokonuje corocznie Komisja ds. Jakości Kształcenia na WBiHZ. Na podstawie kart przedmiotu Komisja dokonuje oceny adekwatności przyjętych metod weryfikacji. Poza przyjętymi przez prowadzących zasadami i metodami weryfikacji efektów kształcenia, sprawdzane są także przyjęte metody prowadzenia zajęć. Spostrzeżenia te przekazywane są kierownikom przedmiotów, którzy następnie dokonują odpowiednich korekt. Całość działań w omawianym zakresie potwierdza przedstawiona w czasie wizytacji dokumentacja oraz informacje od członków Komisji.

Uczelnia dysponuje procedurą potwierdzania efektów uczenia się (RPL) która została uregulowana uchwałą Senatu nr 34/2015. Procedura uwzględnia wszystkie obostrzenia ustawowe i szczegółowo określa ustrój systemu potwierdzania efektów uczenia się oraz sposób postępowania. Brak jest natomiast mechanizmów, które umożliwiłyby weryfikację lub ocenę poprawności funkcjonowania systemu RPL. Zaleca się wobec tego niezwłoczne podjęcie działań umożliwiających objęcie procedur RPL mechanizmami oceniającymi i zapewniającymi ich jakość. Należy mimo wszystko zaznaczyć, że w związku z brakiem zainteresowania RPL ze strony kandydatów na studia, nie można byłoby w pełni ocenić skuteczności przyjętych rozwiązań, nawet gdyby zostały wdrożone.

Monitoring losów absolwentów jest prowadzony w Uczelni od 2013 roku z wykorzystaniem ankiet internetowych (początkowo za pośrednictwem portalu www.ankietka.pl, obecnie za pośrednictwem dedykowanego portalu uczelnianego www.absolwent.up.wroc.pl). Podstawą do prowadzenia badań jest Zarządzenie Rektora nr 99/2011, zmienione Zarządzeniem Rektora nr 183/2013. Prowadzeniem badań zajmuje się Biuro Karier.

Do tej pory badania prowadzono w oparciu o zgody zebrane od absolwentów w formie papierowej. Zakres badania ankietowego uwzględnia jedynie badanie Wydziału, bez specyfiki poszczególnych kierunków. Taka konstrukcja badania nie spełnia zatem swojej właściwej roli, gdyż nie jest w stanie dostarczyć informacji dostatecznie precyzyjnych, żeby umożliwiły podjęcie skutecznych działań doskonalących program kształcenia na określonym kierunku studiów. Ponadto ankietę kierowaną jest do absolwentów dopiero po roku od ukończenia studiów, co pozbawia Uczelnię możliwości uzyskania opinii nowych absolwentów, którzy nierzadko najwięcej spostrzeżeń dotyczących całych studiów mają tuż po uzyskaniu tytułu zawodowego. Zgodnie z informacją przekazaną przez przedstawiciela Biura Karier, roczna zwrotność ankiet wynosi około 20% przy wysyłce ankiet do około 10% absolwentów Uczelni, co przy liczbach bezwzględnych daje zwrotność mniejszą niż 100 ankiet z rocznika, czyli zbyt małą do podjęcia jakichkolwiek decyzji doskonalących lub naprawczych. Struktura ankiety jest rozbudowana i w pełni umożliwia uzyskanie cennych oraz użytecznych informacji na temat losów zawodowych absolwentów, co przy odpowiedniej modyfikacji procedury badania może w przyszłości przynieść bardzo dobre efekty dla jakości kształcenia w całej Uczelni. W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci stwierdzili, że monitoring losów zawodowych absolwentów to ciekawe rozwiązanie, które z pewnością będzie pomagać doskonalić program kształcenia pod warunkiem, że wyniki ankiet będą odpowiednio wykorzystywane.

Słabą stroną badania jest też brak jasnych wytycznych dotyczących sposobu wykorzystywania jego wyników w procesie doskonalenia jakości kształcenia. Wyniki badań

są co prawda przekazywane do Rektorskiej Komisji ds. Jakości Kształcenia, jednakże w toku spotkań z Zespołem Oceniającym PKA nikt nie był w stanie wskazać sposobu wykorzystania wyników badania.

Szeroko rozumiana polityka kadrowa w wizytowanej Jednostce nie ma charakteru sformalizowanego i opiera się głównie na przyjętych zwyczajach z pewnymi wyjątkami regulowanymi m.in. we wspomnianym w pkt 6.1.1. Zarządzeniu nr 153/2014 (w części dotyczącej zasad powierzania zajęć dydaktycznych). Ponadto, zgodnie z deklaracją Władz Uczelni, każdy przypadek jest indywidualnie rozpatrywany i analizowany pod kątem potrzeb dydaktycznych na ocenianym kierunku.

Podstawowym narzędziem wykorzystywanym w ramach polityki kadrowej jest prowadzona semestralnie ankietyzacja studencka, która obejmuje wszystkie zajęcia/nauczycieli akademickich w ramach danego semestru. Ankietyzacja prowadzona jest w różnej formie (częściowo papierowej, częściowo elektronicznej), a uzyskiwana stopa zwrotu waha się pomiędzy 20 a 30% co – mając na względzie ogólnopolską średnią - można uznać za dobry wynik. Wyniki badań składane są w raport, przedstawiany na posiedzeniach komisji różnego szczebla. W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że jawność wyników ankietyzacji jest bardzo mocno ograniczona – w zasadzie wyłącznie do gremiów WSZJK oraz częściowo do samych zainteresowanych. W toku spotkania z Zespołem Oceniającym PKA potwierdziła to także kadra akademicka.

Odnosząc się do nauczycieli akademickich, podlegają oni także ocenie okresowej na podstawie art. 132 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Zasady i tryb oceny określa szczegółowo „Regulamin okresowej oceny nauczycieli akademickich”, natomiast kryteria określone są w Statucie Uczelni. W czasie spotkania Zespołu Oceniającego PKA z kadrami akademicką, pracownicy poinformowali, że są zorientowani co do kryteriów oceny. W zakresie zasad punktacji osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych Regulamin odsyła do arkusza oceny przyjętego przez Senat.

Jak wynika z raportu ostatniego badania, stopa zwrotu ankiet studenckich wynosiła ok. 28%. Mimo tego, zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 139/2014, wyniki nie zostały wzięte pod uwagę przy podejmowaniu jakichkolwiek działań naprawczych ze względu na nieosiągnięcie minimalnego poziomu 30% zwrotności. O ile można zrozumieć powstrzymanie się od podejmowania poważnych decyzji personalnych przy stosunkowo niewielkiej zwrotności, to całkowicie niezrozumiałe i nieuzasadnione jest zupełne odstępianie od jakichkolwiek analiz ankiet, które nie uzyskały właściwego pułapu procentowego zwrotności. Należy w tym miejscu zwrócić szczególną uwagę na społeczny wydzźwięk takiego działania, bowiem wśród studentów buduje przekonanie jakoby ich głos nie miał większego znaczenia. Przekonanie takie potwierdzili także sami studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, przywołując jednocześnie obawy dotyczące anonimowości ankiet z uwagi na obowiązek wpisania numeru albumu w celu udostępnienia ankiet.

Kolejno, omówione wyżej mankamenty procesu oceny nauczycieli akademickich dokonywanej semestralnie przez studentów przekładają się także na zasady oceny okresowej. Wynika to z faktu, iż tzw. „czynnik studencki” o którym mowa w art. 132 Ustawy - który należy obligatoryjnie wziąć pod uwagę w procesie oceny - bazuje zgodnie ze Statutem Uczelni na „opinii studentów i doktorantów, wyrażanej w formie anonimowej ankiety wypełnianej po zakończeniu realizacji przedmiotu”. Oznacza to zatem, że zbagatelizowanie

ankiet studenckich uniemożliwia jednocześnie prawidłowe przeprowadzenie oceny okresowej, zgodnie z art. 132 Ustawy.

Komisja ds. Jakości Kształcenia na WBiHZ prowadzi corocznie ocenę dostępnej infrastruktury dydaktycznej z wykorzystaniem pozyskiwania opinii, przede wszystkim od nauczycieli akademickich. Głównym narzędziem pozyskiwania informacji są sprawozdania okresowe jednostek organizacyjnych Wydziału. W ramach procedury zgłaszano m.in. potrzebę doposażenia sali komputerowej w Katedrze Genetyki, a w Instytucie Hodowli Zwierząt potrzebę dostosowania liczebności grup zajęciowych do warunków lokalowych (zbyt małe sale). Postulaty te udało się częściowo zrealizować, z uwzględnieniem możliwości finansowych i budowlanych.

W toku spotkań oraz analiz dokumentów w czasie wizytacji nie zidentyfikowano mechanizmów, w ramach których studenci mogliby przekazywać swoje opinie dotyczące infrastruktury (z wyjątkiem swoich przedstawicieli w gremiach wydziałowych i uczelnianych), co znacząco ogranicza skuteczność procedury i badania, pozbawiając WSZJK informacji uzyskiwanych od bezpośrednich „beneficjentów” infrastruktury dydaktycznej.

W zakresie pomocy materialnej, Uczelnia oferuje wszystkie formy wsparcia przewidziane przepisami Ustawy. Brak jest wyspecjalizowanej procedury WSZJK obejmującej szczególne środki wsparcia dla studentów, jednakże przyjęte zwyczaje dotyczące w szczególności ustaleń pomiędzy władzami Uczelni i Wydziału a organami samorządu studenckiego są w opinii Zespołu Oceniającego PKA wystarczające.

Na ocenianym kierunku studiów nie wdrożono szczególnych procedur obejmujących gromadzenie i przetwarzanie danych dotyczących zapewniania jakości kształcenia. Mimo wszystko należy podkreślić, że w ramach omówionych powyżej innych procedur szczegółowych wskazywane są sposoby gromadzenia danych (m.in. ankiety, sprawozdania, opinie ustne, itp.), ich przetwarzania (m.in. analizy dokonywane przez komisje) oraz dokumentowania (m.in. raporty podsumowujące, sprawozdania, podsumowania, itp.) Przyjęte w tym zakresie mechanizmy są stosunkowo spójne i skuteczne, przez co dobrze wpisują się w sposób funkcjonowania całego WSZJK.

Odnosząc się do kwestii dostępu do informacji o szeroko rozumianym procesie kształcenia należy wskazać, że w wizytowanej Jednostce nie ma wyspecjalizowanej sformalizowanej procedury umożliwiającej obiektywną ocenę dostępności i aktualności informacji o programach kształcenia i jakości kształcenia. Spostrzeżenie to potwierdzili także sami studenci, którzy podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wskazywali jednak na stosunkowo rzadkie przypadki nieaktualnych informacji lub wręcz ich braku na stronie internetowej Uczelni i Wydziału.

W niesformalizowanym trybie, częściowej analizy dostępności i aktualności informacji o procesie kształcenia i jego wynikach zajmuje się Komisja Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na WBiHZ, która dokonuje corocznej weryfikacji w sposób bezpośredni.

Odnosząc się do zagadnienia systematycznej oceny skuteczności WSZJK i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów należy jednoznacznie wskazać, że system ten nie jest jeszcze w odpowiednim stopniu wdrożony i przez to nie spełnia w pełni swojej nominalnej roli. Z rozmów przeprowadzonych przez Zespół Oceniający PKA wynika, że wiele mankamentów związanych z niedomaganiem WSZJK lub

poszczególnych elementów jest znanych, jednakże w zakresie naprawczym działania prowadzone są w bardzo okrojonym zakresie.

Dostrzegalne są prace zmierzające do oceny skuteczności Systemu i poszczególnych narzędzi w nim stosowanych, jednakże wymagają one zdecydowanej intensyfikacji.

3. Uzasadnienie

Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu wdrożył Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia. System ten uwzględnia szereg procedur, które nie obejmują szczegółowo wszystkich kluczowych obszarów procesu kształcenia określonych kryteriami 6.1.1.-6.1.10 (będących wyrażeniem standardów europejskich określonych w dokumencie *European Standards and Guidelines 2015*). W ramach Systemu istnieją sformalizowane zasady, na jakich powinny opierać się prace programowe (6.1.1), jednakże nie obejmują one tego zagadnienia w sposób kompleksowy. W jednostce istnieje system weryfikacji efektów kształcenia, który uwzględnia przegląd systemowy (6.1.3) oraz całościowy monitoring osiągania efektów na różnych etapach procesu kształcenia (6.1.2). Przyjęte mechanizmy rekrutacji w ramach potwierdzania efektów uczenia się nie zawierają swoistych elementów kontroli jakości (6.1.4). Wdrożone i prowadzone od kilku lat działania związane z badaniami losów absolwentów (6.1.5) obarczone są wadami związanymi zarówno z niską responsywnością badań, jak i ich zakresem, który nie uwzględnia specyfiki poszczególnych kierunków studiów. Polityka kadrowa ma charakter częściowo sformalizowany i wykorzystuje typowe dla tego obszaru narzędzia ewaluacyjne (6.1.6), które mimo wszystko nie są wystarczająco skuteczne przez przyjęte parytety nakazujące odstępianie od analizy ankiet, jeśli nie uzyskają odpowiedniego stopnia zwrotności. Praktyka ta przekłada się też w bezpośredni sposób na mechanizm oceny okresowej, w związku z czym uznać można że opinie studentów w zakresie pracy nauczycieli akademickich nie są brane pod uwagę (6.1.7). Przyjęte procedury w pewnym stopniu uwzględniają badanie dostępnej infrastruktury dydaktycznej (6.1.8), choć procedura ta nie uwzględnia opinii studentów. Brak jest wyodrębnionej procedury obejmującej weryfikację dostępności i aktualności informacji o procesie kształcenia i jego wynikach (6.1.10) jednakże w tym zakresie prowadzone są nieformalne działania, które są w wystarczającym stopniu skuteczne. Poszczególne procedury uwzględniają działania związane z gromadzeniem, przetwarzaniem i dokumentowaniem procesu zapewniania jakości (6.1.9). W ramach prac doskonalących System dokonywana jest częściowa autoewaluacja (6.2.), jednakże wymaga ona zdecydowanej reorganizacji i usystematyzowania.

Mając na uwadze opisany powyżej zakres funkcjonowania WSZJK oraz dokonaną ocenę jego skuteczności kryterium 6 zostało ocenione jako spełnione „znacząco”, co przy rzeczywistym wdrożeniu działań naprawczych daje perspektywę uzyskania wyższej oceny.

4. Zalecenia

Zaleca się:

- uzupełnienie o weryfikację formalno-prawną procedur związanych z pracami programowymi;
- zweryfikowanie przyjętych procedur i wytycznych pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa;
- uwzględnienie weryfikacji efektów w zakresie kompetencji społecznych w procesie bieżącej weryfikacji;
- modyfikację i rozwinięcie narzędzi badania losów absolwentów, w szczególności poprzez wykorzystanie ostatnich zmian prawnych w celu zwiększenia responsywności ankiet oraz poprzez modyfikację badania i umożliwienie uwzględnienia specyfiki poszczególnych kierunków;

- poddawanie analizie wszystkich wyników badań ankietowych bez względu na stopę zwrotu;
- zorganizowanie kampanii uświadamiającej wśród studentów dotyczącej zagadnień anonimowości ankietyzacji oraz jej roli w budowie jakości kształcenia;
- zmodyfikowanie systemu ankietyzacji studenckiej w celu umożliwienia wypowiedzania się w kwestii dostępnych zasobów materialnych i środków wsparcia;
- uwzględnienie w procedurach WSZJK mechanizmów badających dostępność i aktualność informacji o procesie kształcenia i jego wynikach

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Koncepcja kształcenia na kierunku „biologia” prowadzonym na Wydziale Biologii i Hodowli Zwierząt jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu przyjętą do roku 2020, a plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinie nauk biologicznych i dyscyplinie biologia. Mocną stroną Wydziału, słusznie podkreśloną w analizie SWOT, jest dobra kadra nauczycieli akademickich, o czym świadczy m.in. posiadanie statusu Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego (KNOW). Na szczególne podkreślenie zasługuje bardzo dobra współpraca z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego realizująca się poprzez powołanie Rady Biznesu. Zbyt małe zaangażowanie studentów w procesie ankietyzacji, a także w krajowych i międzynarodowych programach mobilności oraz uboga oferta dydaktyczna w języku angielskim zostały słusznie wskazane jako wymagające poprawy. Zdecydowanej poprawy wymaga także system opisu efektów kształcenia oraz dostosowanie zasad punktacji ECTS do wymogów Europejskiego Systemu Akumulacji i Transferu Punktów.

Dobre praktyki

W opinii Zespołu Oceniającego PKA za dobrą praktykę można uznać skuteczne działania na rzecz wzbogacania oferty dydaktycznej dokonywane w ścisłej współpracy z przedstawicielami otoczenia gospodarczego (Rada Biznesu), a także z uwzględnieniem tendencji zmian w dziedzinach nauki, do których przypisane są efekty kształcenia.